

PAP JÓZSEF

Megint a madárról

*Megint a madárról,
és most csak azt,
hogy ne némuljon el,
ne hagyja abba énekét,
a fájdalomában és jókedvében
égiekhez és földiekhez szólót,
amint reggelente belépek a kertbe;
hiszen miatta teszem, a gátlástalan
és szeplőtelen fogantatású szózatért,
amit aztán naphosszat buzgón és némán
felmondok magamba mint evangéliumot,
hogy föloldozzam – ha egyáltalán még
föloldozhat a szó – esendő voltomat.*

Ezredvégi kérdés

*Míg el nem felejttem a háború szót
és teljes szókincsét a pusztításnak,
addig, békesség tekintetében,
nem bízhatom meg még önmagamban sem.
De, hiába az igyekezetem. Még mindig
egyből kivágom, ha kell, az öldöklés
összavait: a felnégyelést, a karóba húzást,
a kerékbe törést, az öklelést, bajvívást,
a kardélre hányást (a tűzfegyverek,
a mérges gázok, az atommaghasadásból
kifejlesztett öldöklő eszközök
és szerek alkalmazási módzatainak
nevei közül még gyűlöletes példát sem
említek itt) – nos hát mindezeket elfelejthetem-e?
Íródik már a tankönyv, mely felejteni tanít?*

Itt

...Mert semmijük, sem kövük,
sem fájuk nincs az e tájon
lakó barbároknak.

Priszkosz

Most kiverjük fejünkéből
a csúcs szót, azt, hogy túl
és még egynémely fényűző fogalmat.
Itt nincs: „A csúcson túl...”,
és az se: „A szirt napos oldalán”,
ahogy odafönt mondogattuk,
a sziklás Trenta-völgyben.
A síknak, bizony, nincs oldala,
s itt a síkon túl is csak sík van.

*

Látványnak nem látvány,
és még inkább nem, magára hagyatva.
Ha felülről néznek le rá,
ha csak úgy mellékesen
vetnek rá egy pillantást,
a volán mögül, netán a vonat ablakán át,
lapozva egyet a gondúzó könyvben.
Mint egy nagy ásítás, olyan a síkság,
nem lehet kívárni a végét.
„Mintha valami halál utáni
világba vetődtem volna...”,
panaszolta róla grasse-i
ismerősöm, egy télvíz idején.

*

Látvánnyá általunk válik e sík táj.
Szembeötlővé, a mozdulatainkban:
ahogy az ekét nekiakasztjuk,
ahogy megerednek benne az egynyáriak.
A zsenge serkedésben a látvány,
a visszatarthatatlan szárbaszökkenésben,
a marokból marokba folyó termésben,
a boldog betakarításban, mindabban,
amit ismétlődő évadaiban
a színünk elé tár

önpusztító állhatatossága.
A múltját-rothasztásban a látvány,
a jövőjét folyton temetésben.

*

Az iránta való jóindulatunkban a látvány.
Gyámolító és gyöngéd szavainkban:
ahogy délibábra bugyoláljuk, rónának becézzük,
ringó búzatenger – mondjuk ábrándozva,
leterített táj – sóhajtozzuk,
és agyonhajszolt – panaszoljuk,
noha a hajszában, a hajszoltságban lettünk vele egyek.

*

Mondhatnánk így is:
Égbéklyózta táj ez.
Gyámolításra szoktatott.
Betört foglyainak szívéből virágzó.
Nélkülünk évszakok martaléka lenne:
Nap kiégetné, szelek széthordanák.
Tarack se teremne itt, még ördögszekér se!

*

Ott fõnn elnézegettük a mákefjeszínű szirtet,
ahogy mosakodott, ahogy szárítkozott
nyiló-csukódó legyezõjével a napsugaraknak.
Már-már összeroppantunk a közelében,
mégis áteresztett, nem lettünk foglyai.
Itt elég megállnunk, nyújtózkodni egyet:
sötét van, nem látni, de érezni, hogy vacog a síkság –
vadlibák sikongnak, kukorica levele zörren,
hideglelõsen (vagy viháncolva?) futkosni kezdünk,
és süppedünk, bokáig, térdig, derékig már,
boldog örömlünkben észre se vesszük:
egyre mélyebben, mind mélyebben, az itthoni sárba.

Három haiku

1. Látod, kívártuk:
már égerfülnagyságú
a fűz levele. | 2. Időzz el benne!
Lásd, érezd: neked borult
virágba a kert. | 3. Hajolj meg, görnyedj
kétrét a haikuba
zárt pillanatért! |
|---|--|--|